

Advies nr 12/2016 van 16 maart 2016

Betreft: advies inzake artikelen 118 en 119 van een voorontwerp van decreet *houdende diverse bepalingen betreffende het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin* (CO-A-2016-011)

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

Gelet op de wet van 8 december 1992 *tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* (hierna WVP), inzonderheid artikel 29;

Gelet op het verzoek om advies van de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin ontvangen op 23/02/2016; Gelet op het verzoek om hoogdringende behandeling ontvangen op 02/03/2016;

Gelet op het verslag van de heer Frank Robben;

Brengt op 16 maart 2016 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (hierna de aanvrager), verzoekt bij hoogdringendheid om het advies van de Commissie aangaande artikelen 118 en 119 van een voorontwerp van decreet *houdende diverse bepalingen betreffende het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin*.

Context

2. Op 13 januari 2016 bracht de Commissie advies nr. 02/2016 uit met betrekking tot (een eerste versie van) het voorontwerp van decreet *houdende diverse bepalingen betreffende het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin*. Aangezien naderhand (o.a.) artikelen 118 en 119 nog aan de tekst van het voorontwerp werden toegevoegd waarvan de inhoud betrekking heeft op de toepassing van de beginselen inzake de bescherming van persoonsgegevens, worden deze alsnog voor advies aan de Commissie voorgelegd.
3. Deze nieuwe artikelen 118 en 119 van het voorontwerp van decreet betreffen de gegevensverwerking en informatie-uitwisseling in het raam van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden, zoals geregeld bij het decreet van 8 maart 2013 *betreffende de organisatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden*.
4. Artikel 118 voert het gebruik in van het Rijksregisternummer (RRN) en -bij gebreke daaraan- het Identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (INSZ), als identificatiemiddelen bij de uitwisseling van persoonsgegevens van gedetineerden met het oog op de organisatie en opvolging van de hulp- en dienstverlening op maat van elke gedetineerde (invoeging van een vierde lid aan artikel 14 van voormeld decreet van 8 maart 2013).
5. Artikel 119 splitst de verantwoordelijkheid voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden op tussen:
 - enerzijds, de 'entiteit die verantwoordelijk is voor de coördinatie en ondersteuning van de organisatie van de hulp- en dienstverlening', die enkel verantwoordelijk blijft voor de verwerking die kadert in de organisatie van het door de Vlaamse Regering ter beschikking gestelde digitaal systeem en,
 - anderzijds, de onderscheiden hulp- en dienstverleners, die verantwoordelijk worden voor de door hen via/in het digitaal systeem ter beschikking gestelde informatie en het zorgvuldig gebruik van via/uit het digitaal systeem verkregen informatie

(invoeging van een derde lid en herwerking van het tweede lid van artikel 16 van voormeld decreet van 8 maart 2013)

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Gebruik RRN en INSZ voor de gegevensverwerking en -uitwisseling in het kader van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden

6. Artikel 118 van het voorontwerp van decreet voegt in artikel 14 van het decreet van 8 maart 2013 een vierde lid in dat voorschrijft dat voor de *“uitwisseling”* van persoonsgegevens van gedetineerden *“tussen de beleidscoördinatoren¹, de personen die belast zijn met de trajectbegeleiding² of de ondersteuning³, en de actoren⁴”* -in het kader van de organisatie en opvolging van de hulp- en dienstverlening op maat van elke gedetineerde- *“volgende identificatiemiddelen”* worden *“gebruikt”*:
- *“het identificatienummer van het Rijksregister, als het om gegevens gaat die betrekking hebben op een natuurlijke persoon die in het Rijksregister opgenomen is;*
 - *het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, vermeld in de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, als het om gegevens gaat die betrekking hebben op een natuurlijke persoon die niet in het Rijksregister opgenomen is.”*
7. In het kader van een degelijke en accurate organisatie en opvolging van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden is het uiteraard onontbeerlijk dat de betrokken gedetineerden op unieke wijze worden geïdentificeerd. Het RRN en het INSZ zijn hiertoe geschikte instrumenten.
8. Het gebruik van het INSZ is krachtens artikel 8, §2, van de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid* vrij en behoeft dienvolgens geen verdere commentaar.

¹ Artikel 2, 2°, van het decreet van 8 maart 2013: *“beleidscoördinator: een personeelslid van de Vlaamse Gemeenschap belast met de beleidscoördinatie van de hulp- en dienstverlening in een gevangenis zoals bepaald in punt 5°”*.

² Artikel 12, lid 2, 2°, van het decreet van 8 maart 2013: *“trajectbegeleiding: voor de realisatie van het onthaal en de vraagverheldering bij gedetineerden, voor het verwijzen van de gedetineerde naar de hulp- en dienstverlening, voor het opstellen van een individueel hulp- en dienstverleningsplan op maat van de gedetineerde, voor de coördinatie, opvolging en afstemming van dat plan met het oog op continuïteit in de hulp- en dienstverlening tijdens en na de detentie”*.

³ Artikel 12, lid 2, 3°, van het decreet van 8 maart 2013: *“ondersteuning: voor het faciliteren van de praktische organisatie van de hulp- en dienstverlening”*.

⁴ Artikel 2, 1°, van het decreet van 8 maart 2013: *“actoren: organisaties die in het kader van de uitvoering van dit decreet hulp- en dienstverlening aanbieden in de gevangenissen”*.

9. Het gebruik van het RRN, daarentegen, is krachtens artikel 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen* (hierna WRR) onderworpen aan een voorafgaande machtiging door het Sectoraal comité van het Rijksregister. Deze machtiging is echter niet vereist wanneer een wet of decreet het gebruik van het RRN rechtstreeks en expliciet in hoofde van de gebruiker voorschrijft.⁵
10. De actuele formulering van artikel 118 van het voorontwerp van decreet kan niet beschouwd worden als een rechtstreeks en expliciet voorgeschreven gebruik van het RRN in hoofde van de onderscheiden gebruikers, zijnde *“beleidscoördinatoren, de personen die belast zijn met de trajectbegeleiding of de ondersteuning, en de actoren”*, waardoor nog een machtiging zal moeten worden bekomen bij het Sectoraal comité van het Rijksregister. Hierbij mag niet uit het oog worden verloren dat dit Comité enkel die overheden, instellingen of personen kan machtigen opgesomd in artikel 5 WRR. Het is op dit ogenblik niet duidelijk of de *“beleidscoördinatoren, de personen die belast zijn met de trajectbegeleiding of de ondersteuning, en de actoren”* allen kunnen gekwalificeerd worden als een van de overheden, instellingen of personen, opgesomd in artikel 5 WRR, waardoor het effectief bekomen van een machtiging mogelijks problematisch kan zijn in hoofde van de ene of de andere.
11. De Commissie adviseert dan ook om in het voorontwerp van decreet zelf de *“beleidscoördinatoren, de personen die belast zijn met de trajectbegeleiding of de ondersteuning, en de actoren”*, geïmplementeerd in artikel 14 van het decreet van 8 maart 2013, expliciet te machtigen het RRN van de gedetineerden die beroep doen op hulp- en dienstverlening, zoals geregeld bij decreet van 8 maart 2013, te gebruiken in het kader van de verwerking en uitwisseling van de persoonsgegevens van deze gedetineerden met het oog op de organisatie en opvolging van de hulp- en dienstverlening.
12. De Commissie wijst er wel op dat eenieder die gemachtigd is het RRN te gebruiken artikel 10 WRR moet naleven en een consultant inzake informatieveiligheid en bescherming van de persoonlijke levenssfeer moet aanstellen, waarvan de identiteit zal moeten worden meegedeeld aan het Sectoraal comité van het Rijksregister. Daarenboven kan dit Comité elke gemachtigde verzoeken om periodiek een evaluatieformulier in verband met de informatiebeveiliging in te vullen.

⁵ Zie Advies nr. 35/1995 door de Commissie uitgebracht op 22 december 1995; Advies nr. 18/2010 door de Commissie uitgebracht op 9 juni 2010; Advies nr. 18/2012 door de Commissie uitgebracht op 23 mei 2012; Beraadslaging RR nr. 06/2006 van 1 maart 2006; Beraadslaging RR nr. 77/2009 van 23 december 2009 en Beraadslaging RR nr. 09/2013 van 16 januari 2013.

2. Aanduiding verantwoordelijken voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de organisatie en opvolging van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden via het door de Vlaamse Regering ter beschikking gesteld digitaal systeem

13. Artikel 1, §4, tweede lid, WVP bepaalt dat indien het doel en de middelen voor de verwerking door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie zijn bepaald, de verantwoordelijke voor de verwerking⁶ diegene is die door of krachtens de wet, het decreet of de ordonnantie als dusdanig wordt aangewezen.⁷

14. Het huidige artikel 16, tweede lid, van het decreet van 8 maart 2013 duidt als enige verantwoordelijke voor de verwerking van de persoonsgegevens inzake hulp- en dienstverlening aan gedetineerden in het daarvoor ter beschikking gestelde digitaal systeem *“de entiteit die verantwoordelijk is voor de coördinatie en de ondersteuning van de organisatie van de hulp- en dienstverlening”* aan.

15. Artikel 119 van het voorontwerp van decreet wil, enerzijds, de verantwoordelijkheid van voormelde 'entiteit' beperken tot de verwerking van de persoonsgegevens *“in het kader van de organisatie van”* het digitaal systeem.
 Anderzijds, duidt het *“de personen die belast zijn met de beleidscoördinatie, de trajectbegeleiding of de ondersteuning, en de actoren”* aan als *“verantwoordelijk voor de inhoud die ze ter beschikking stellen via het digitale systeem en voor het zorgvuldig gebruik van de gegevens, al dan niet persoonsgegevens, die ze verkregen hebben via het digitaal systeem”*.

16. De Commissie neemt akte van deze herverdeling van verantwoordelijkheden van de betrokken partijen. Zij wijst er evenwel, voor de volledigheid, op dat het niet is uitgesloten dat ook de in artikel 16, tweede lid, van het decreet van 8 maart 2013 aangewezen 'entiteit' informatie ter beschikking stelt via het digitale systeem en eveneens gebruik maakt van informatie die ze verkreeg via het digitaal systeem, waardoor haar verantwoordelijkheid moeilijk te allen tijde

⁶ Artikel 1, §4, eerste lid, WVP: *“Onder verantwoordelijke voor de verwerking wordt de natuurlijke persoon of de rechtspersoon, de feitelijke vereniging of het openbaar bestuur verstaan die alleen of samen met anderen het doel en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens bepaalt.”*

⁷ Reeds in haar advies nr. 21/2012 van 4 juli 2012 *met betrekking tot de organisatie van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden* wees de Commissie op het belang van aanduiding wie in het door de Vlaamse Regering ter beschikking te stellen digitaal systeem voor wat de verantwoordelijke voor de verwerking is. In randnr. 19 van advies nr. 21/2012 motiveerde de Commissie: *“Gelet op het feit dat een waaier aan gegevens wordt verwerkt, waaronder ook gevoelige in de ruime zin van het woord, moet in het decreet worden verduidelijkt wie verantwoordelijke voor de verwerking voor welke gegevensverwerkingen is zodat een gedetineerde ten minste weet bij wie hij zijn recht van inzage/verbetering kan uitoefenen.”*

kan worden beperkt tot de verwerking van de persoonsgegevens louter *"in het kader van de organisatie van"* het digitaal systeem.⁸

17. Daarnaast wijst de Commissie erop dat de aanduiding van de verantwoordelijke voor de verwerking tevens aan de betrokken(en) gedetineerden moet toelaten op een vlotte manier de hen door de WVP toegekende rechten (recht van inzage/verbetering/verzet) uit te oefenen; en dus te weten tot wie zich daarvoor te moeten richten (zie voetnoot 6).

Gelet op de voorgenomen uitsplitsing van verantwoordelijkheden adviseert de Commissie dan ook om in het belang van de betrokken(en) gedetineerden op transparante wijze (al dan niet in het voorontwerp van decreet zelf) een 'single point of contact' aan te duiden tot wie de betrokkenen zich te allen tijde kunnen richten.

III. BESLUIT

18. Gelet op het voorgaande is de Commissie van oordeel dat artikelen 118 en 119 van het voorontwerp van decreet voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft op voorwaarde dat wordt verholpen aan volgende opmerkingen:
- expliciete machtiging tot gebruik van het RRN in het voorontwerp van decreet zelf in hoofde van de beleidscoördinatoren, de personen belast met trajectbegeleiding of ondersteuning en de actoren in het kader van de organisatie en opvolging van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden zoals geregeld bij decreet van 8 maart 2013 (zie randnummer 11);
 - aanduiding van een 'single point of contact' voor de betrokkenen in het kader van de organisatie en opvolging van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden via het door de Vlaamse Regering ter beschikking gesteld digitaal systeem (zie randnummer 17).

⁸ Naar analogie met de bedenkingen van de Commissie in advies nr. 63/2013 van 10 december 2013 *betreffende een voorontwerp van decreet betreffende de organisatie van het netwerk voor de gegevensdeling tussen de actoren in zorg* (randnr. 17).

OM DEZE REDENEN

Brengt de Commissie een gunstig advies uit over artikelen 118 en 119 van het voorontwerp van decreet *houdende diverse bepalingen betreffende het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin* op voorwaarde dat wordt verholpen aan de hiervoor vermelde opmerkingen.

De Wnd. Administrateur,

De Voorzitter,

(get.) An Machtens

(get.) Willem Debeuckelaere